Lag

om ändring av lagen om enskilda vägar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om enskilda vägar (560/2018) kapitelrubriken före 89 §,
ändras 26, 51, 61, 65, 83, 88 och 91 §, samt
fogas till lagen en ny kapitelrubrik före 88 § som följer:

26 §

Anslutningar och plankorsning

Den som ansluter en enskild väg till en annan eller ansluter en fastighet till en enskild väg svarar för anslutningen och ska bygga och underhålla den. Om försummelse av denna skyldighet medför uppenbar fara för trafiken på den enskilda vägen, för vägunderhållet eller för trafiksäkerheten och den som gjort anslutningen trots uppmaning inte vidtar behövliga åtgärder, kan väglaget eller, om ett sådant inte har bildats, vägdelägarna åta sig arbetet på anslutarens bekostnad.

Bestämmelser om anslutning av enskilda vägar till landsväg finns i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005). Bestämmelser om plankorsningen mellan enskild väg och järnväg finns i banlagen (110/2007).

51 §

Väglagets stadgar

Väglaget kan upprätta stadgar om sin förvaltning och övriga verksamhet. I väglagets stadgar ska åtminstone väglagets namn, hemort och organ anges. Stadgarna får avvika från bestämmelserna i denna lag, om det är särskilt tillåtet. I andra frågor som ska bestämmas i väglagets stadgar ska det som föreskrivs i denna lag iakttas.

Om väglagets stadgar avviker från bestämmelserna i denna lag, krävs det att väglaget antar stadgarna enhälligt. I annat fall räcker ett majoritetsbeslut.

Väglagets stadgar får inte kränka de rättigheter vägdelägare har enligt denna lag eller likabehandlingen av vägdelägarna. Alla vägdelägare har rätt att på begäran få en kopia av väglagets stadgar av sysslomannen eller bestyrelsens ordförande.

Vägdelägare har rätt att begära att stadgarna ska behandlas och granskas av väglagsstämman.

Stadgarna träder i kraft efter att de sänts till den som för registret över enskilda vägar och denna har antecknat stadgarna i registret.

61 §

Sammankallande av väglagets stämma

Väglagsstämman sammankallas av sysslomannen eller bestyrelsen eller av någon annan i väglagets stadgar angiven aktör. En skriftlig kallelse till stämma ska sändas till varje vägdelägare vars postadress är känd för väglaget eller som har meddelat väglaget en e-postadress eller någon annan datakommunikationsförbindelse för sändande av kallelsen. I väglagets stadgar

kan det även bestämmas om andra kompletterande sätt att informera om tidpunkten för väglagets stämma. Kallelsen ska tillställas vägdelägarna tidigast två månader och senast två veckor före stämman. I väglagets stadgar kan den kortare tidsfristen förlängas och den längre förkortas.

I kallelsen till en årsstämma ska förslaget till debiteringslängd nämnas, likaså sådana ärenden av betydelse för väghållningen som ska avgöras vid stämman. Väglagets stadgar ska sändas till vägdelägarna som bilaga till kallelsen. I kallelsen till en extra stämma ska de ärenden nämnas som avgörs vid stämman. Förslaget till debiteringslängd ska under minst två veckor före stämman hållas framlagt för vägdelägarna på en i kallelsen angiven plats eller sändas till vägdelägarna som bilaga till kallelsen.

Vägdelägarna ska ges möjlighet att bekanta sig med de protokoll som efter den senaste årsstämman upprättats över de möten väglagets organ hållit och de beslut organen fattat. Protokollen ska under minst två veckor före stämman hållas framlagda för vägdelägarna på en i kallelsen angiven plats.

Om sysslomannen eller bestyrelsen eller någon annan i väglagets stadgar angiven aktör underlåter att sammankalla årsstämma eller vägrar att kalla vägdelägarna till extra stämma, kan stämman på ansökan av en vägdelägare hållas under ledning av en förrättningsingenjör i samband med förrättning av enskild väg, eller så kan den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen på ansökan av en vägdelägare, efter att ha gett sysslomannen eller bestyrelsen tillfälle att bli hörd, berättiga sökanden att kalla vägdelägarna till stämma på det sätt som föreskrivs i 1 mom. Om fem år eller mer förflutit sedan väglagets föregående stämma har kallats samman och hållits kan en vägdelägare kalla väglaget till stämma på det sätt som anges i 1 mom.

Vad som i 1—3 mom. föreskrivs om vägdelägare gäller även andra sakägare vars ärenden behandlas på väglagets stämma.

65 §

Klander av väglagets beslut

En vägdelägare eller annan sakägare har rätt att klandra ett beslut av väglagsstämman eller den konstituerande stämman genom talan mot väglaget, om

1) procedurbestämmelserna i denna lag eller i väglagets stadgar inte har iakttagits vid behandlingen av ett ärende,

2) beslutet strider mot denna lag eller väglagets stadgar,

3) beslutet kränker hans eller hennes rättigheter eller vägdelägarnas likställighet.

Genom en dom med anledning av en klandertalan kan ett beslut förklaras ogiltigt eller ändras på yrkande av käranden. Beslutet kan ändras endast om det kan konstateras vilket innehåll det borde ha haft.

Klandertalan mot väglaget ska väckas vid den tingsrätt som fungerar som jorddomstol inom tre månader från det att beslutet fattades. Behörig tingsrätt är den tingsrätt som är jorddomstol inom vars domkrets den aktuella vägen är belägen. Om vägen är belägen inom två eller flera jorddomstolskretsar avgörs ärendet av den tingsrätt som är jorddomstol inom vars domkrets största delen av den väg som ärendet gäller är belägen. Bestämmelser om tingsrättens domförhet finns i 2 kap. i rättegångsbalken. En jordrättsingenjör kan delta i beredningen av ärendet. I en sammansättning enligt 2 kap. 3 § i rättegångsbalken kan jordrättsingenjören ingå som medlem i stället för en av de lagfarna medlemmarna och i en situation enligt 11 § i det kapitlet kan en sammansättning med en domare förstärkas med en jordrättsingenjör.

Om beslutet gäller en sådan sakägares rätt som inte är vägdelägare och som inte varit närvarande vid den stämma där beslutet fattades, har sakägaren rätt att väcka klandertalan inom tre månader från den dag då han eller hon bevisligen fick del av beslutet. Om det med anledning av beslutet har framställts ett i 64 § avsett rättelseyrkande, har vägdelägare och andra sakägare dock rätt att väcka talan mot väglaget vid tingsrätten inom 30 dagar från delfåendet av det beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkandet.

83 §

Statsunderstöd

Staten kan årligen inom ramen för anslaget för ändamålet i fråga i statsbudgeten bevilja understöd

1) för underhållet av en enskild väg, förutsatt att det har bildats ett väglag för att sköta de ärenden som gäller vägen,

2) för rådgivning och vägledning till väglag och produktion av material och tjänster till stöd för detta, samt

3) för utvecklings-, planerings- och forskningsarbete som gäller enskilda vägar.

En förutsättning för beviljande av understöd enligt 1 mom. 1 punkten är att uppgifterna om väglaget och den enskilda vägen i registret över enskilda vägar och i informationssystemet för väg- och gatunätet är uppdaterade, i enlighet med vad som krävs enligt 50 §.

Beslut om beviljande och indragning av statsunderstöd för väghållning enligt 1 mom. 1 punkten fattas av den behöriga närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde vägen eller största delen av vägen finns. Transport- och kommunikationsverket beslutar om fördelningen av anslaget eller delar av det till de behöriga närings-, trafik- och miljöcentralerna. Beslut om beviljande av statsunderstöd för ändamål enligt 1 mom. 2 och 3 punkten fattas av Transport- och kommunikationsverket.

Närmare bestämmelser om fördelning av anslaget för statsunderstöd får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

88 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen om beviljande av statsunderstöd enligt 83 §. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

I ett beslut som har fattats med anledning av en begäran om omprövning och i beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen enligt 13 § 2 mom., 23 § 1 och 2 mom. samt 61 § 4 mom. får ändring sökas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Behörig förvaltningsdomstol är den inom vars domkrets den enskilda vägen finns.

Närings-, trafik- och miljöcentralen får söka ändring i ett i 85 § 2 mom. avsett beslut om samtycke av kommunen.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som fattats vid förrättning av enskild väg finns i 81 §.

91 §

Omedelbar verkställighet av beslut

Beslut som med stöd av denna lag har fattats vid förrättning av enskild väg eller väglagsstämma samt närings-, trafik- och miljöcentralens beslut enligt 83 § om statsunderstöd och beslut enligt 61 § 4 mom. om berättigande att kalla till stämma får verkställas trots ändringssö-

kande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat. Jorddomstolen är då beslutför även med dess ordförande ensam.

Ett beslut som har fattats vid förrättning av enskild väg eller väglagsstämma får dock inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft när det är fråga om huruvida sådan rättighet som avses i 4, 8 eller 22 § ska beviljas. Inte heller ett beslut som avses i 63 § eller beslut om indragning av väg eller upphävande av de rättigheter som avses i 8 § får verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Om en avgift avlyfts eller sänks till följd av ändringssökande, ska det överbetalda beloppet återbäras och på det betalas sex procents årlig ränta som räknas från betalningsdagen till dagen för återbäring.

———

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

Helsingfors den 30 december 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Kommunikationsminister Timo Harakka